

November '89: Ako na toto obdobie nazerá didaktika dejepisu? 2

Online, eastmag.sk, 14. 11. 2024, 8:30

November '89: Ako na toto obdobie nazerá didaktika dejepisu? [🔗](#)

📅 14. 11. 2024, 8:30, Zdroj: eastmag.sk [🔗](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 483 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 94 EUR

November '89: Ako na toto obdobie nazerá didaktika dejepisu?

Pridajte komentár

6 min. čítania

Počas víkendu si pripomenieme 35. výročie novembrových udalostí, ktoré zmenili vývoj v bývalom Československu. Ide o relatívne nedávnu minulosť, a tak na tieto udalosti nazerá aj didaktika dejepisu. Didaktička Alžbeta Šniežko, ktorá pôsobí na Katedre histórie Filozofickej fakulty **UPJŠ** v Košiciach, vysvetľuje, že na novembrové udalosti 1989 sa môžeme z hľadiska učenia o minulosti dívať dvojakým spôsobom.

„Vďaka tomu, že je to naša nedávna minulosť, je tu oveľa väčšia previazanosť s našou prítomnosťou, čo je pozitívne, pretože spomínané udalosti majú veľký aktualizačný potenciál a žiakom a žiačkam sa približujú omnoho jednoduchšie. Do veľkej miery k tomu prispieva aj množstvo dostupných písomných, obrazových a audiovizuálnych prameňov, predovšetkým však svedectvá ľudí, ktorí november 1989 zažili.“

Na druhej strane však práve tieto aspekty učenia o nedávno minulých udalostiach môžu byť zároveň aj prekážkou, lebo kvantum prameňov a fakt, že každý žiak má v rodine niekoho, kto november 1989 zažil, vnáša do učenia o tejto téme množstvo perspektív a subjektívnych pocitov, spomienok a názorov, s ktorými sa učitelia dejepisu musia vysporiadať.

Učitelia sa snažia vyhnúť konfrontácii so spomienkovým optimizmom

„Školská prax ukazuje, že práve tento fakt robí výučbu o novembri '89 problematickou. Mnoho učiteliek a učiteľov redukuje túto tému na chronológiu, pojmy, dátumy a osobnosti. Takto sa snažia vyhnúť konfrontácii so spomienkovým optimizmom, ktorý si žiačky a žiaci prinášajú z domáceho prostredia, ale ktorému často podliehajú aj samotní učitelia a učiteľky dejepisu. November 1989 práve z týchto dôvodov stojí pred didaktikou dejepisu ako výzva, pretože kvalitný didaktický a metodický materiál k novembri '89, opierajúci sa o historické pramene, by prispel k hlbšiemu pochopeniu našej nedávnej minulosti a jej presahu do našej prítomnosti,“ argumentuje Alžbeta Šniežko s tým, že zároveň by „zbavil“ učiteľov dejepisu roly akéhosi „sudcu“, ktorého úlohou je zo žiackej perspektívy vyniesť nad novembrovými udalosťami „rozsudok“ a pridať sa na jednu alebo druhú stranu.

Webový portál i e-učebnica

Katedra histórie Filozofickej fakulty **UPJŠ** v Košiciach k tejto téme vytvorila webový portál, vydala voľne dostupnú e-učebnicu a vytvorila tzv. Univerzálnu mapu (U-mapa) – didaktický prostriedok, ktorý umožňuje pozorovať prienik veľkých a malých dejín, miestnych, národných a európskych historických udalostí, ktoré sa odohrávajú v rôznych časoch a na rôznych miestach, a zároveň spolu s priestorom a časom integruje v ucelenom koncepte aj ostatné kategórie historického vedomia: pamäť, identitu a historicitu, ktoré sú v učení o minulosti dôležitejšie ako strohá faktografia.

Pokračovanie na str. 2.

Autor: [Zobraziť všetky články](#) || [tlačová správa](#) || [tlačová správa](#) | [Zobraziť všetky články](#)